

CSIKI LAPOK

POLITIKAI HETILAP

ÉS CSIKVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: György Jakab M. utódai könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők.	Megjelenik a lap Minden Szerdán. Kéziratok nem adatkak vissza.	FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. FEJÉR ANTAL, CZEVÉL.	Nyitólíri cikkek soronként 40 fillérért közölhetnek. Egyes lap ára 20 fillér.	Előfizetési ár: Égész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Hirdetési díjak a legelőszobában számítanak
--	--	--	---	--

Csikvármegye és a néppárt.

Azon tulságos buzgalommal szemben, melylyel a néppárt budapesti központi bizottsága Csikmegyében a saját érdekében propagandát akar csinálni, a vármegye október 15-iki közgyűlésén eszmecsere tárgyává tétetett az a kérdés, hogy tulajdonképen mit keres Csikvármegyében a néppárt.

Több felszólalás történt, melyeknek eszme menete az, hogy a néppárt a reakció pártja s mint ilyen a megyében annyival kevésbbé talál a tovább terjedésre kellő talajt, mivel működésének mindjárt a megkezdése ellenkezik a megye általános közhangulatával. Ugyan is még a mult év december havi közgyűlése kimondotta, hogy tekintettel a szélely kérdés magasabb reptű megoldására, a mit pedig csakis csikmegyeiek ismernek, pártkülönbség nélkül oly képviselőjelölteket állít fel, kik csikmegyeiek vagy a kik Csikmegye érdekében nagy dolgokat tettek.

Már most kérdezzük, hogy van-e Csikmegyében olyan néppárti ember, ki néppárti programmal képviselő jelölt akarja lenni, vagy van-e Csikmegyén kívül olyan néppárti ember, ki a szélelység érdekében valamit tett vagy csak valaha fel is szólalt volna. Mindkét kérdésre határozottan nemmel kell felelni és így kétségtelen, hogy a néppárt itteni működésével voltaképen csak idegen képviselő importot akar keresztül vinni és így már e fellépése ellenkezik a közhangulattal.

De ellenkezik ezzel a csikói nép politikai meggyőződése is. Beundntek azok a frázisok, melyekből a néppárt programját összeállította, el nem vakítanak, mert nekünk is van éles megfigyelő eszünk s jól láttuk a néppárt eddigi országgyűlési működéséből is,

hogy első sorban oda törekszik, hogy Bécs kedvét mindenben megnyerje és rokonszenve is azon osztrák pártok felé irányul, melyek még az ottani alkotmányosságának is ellenségei. Már pedig a megye mindig a szabadságvég és alkotmányosság harczosa volt és így arra számítani, hogy ezután az ellenfogunk harczolni, a mi mellett oly sokáig kitartottunk, az egyrészt egyenes semmibe vévése a nép gondolkodásának, vagy politikai rövid látóság, a melyek egyike sem rokonszenves pedig előttünk.

De egyenesen veszélyes is a magyarságra nézve, ha a jelen helyzetben a politika terén felekezett szerint megoszunk. Annyi már a magyarnak az ellensége, hogyha mi magunk is egymás ellen harczolunk, akkor ellenfeleink könnyen győzhetnek. Már pedig a mely perczben a politikába bevisszük a felekezeti jelleget, arra munkálunk közre, hogy a magyarság még jobban szelíro gácsoltság és így erők még inkább megosztassék, mint a hogy jelenleg van.

Ezért utasítjuk vissza a legnagyobb határozottsággal általánosságban véve is a néppárt működését, de még inkább nálunk Csikmegyében, hol a nép közé és az itteni társadalomba egy új éket, egy új politikai tisztót dobni be, nem egyéb, mint politikai játékok üzni semmiért.

Megvagyunk győződve s a vármegye közgyűlésén is ez hangzottatott, hogy hazafias gondolkodásu papságunk sem akarja ezt a célt. Mert azt mindnyájan tudjuk, hogy szalmas és deszkafedelt házak között égő csóvával járkinál a veszélyes dolog, mert ha tűz lesz belőle, ez nemcsak a házakat és épületeket pusztítja el, hanem földönfutóvá teszi az embereket is; s hogy ilyen helyzetben a legtöbbet az vessziti, ki a legtöbbet bírja a vagyonban és lelkiekben,

az oly igazság, melyet minden higgadt s józan ember belát, csak a vakok nem. Azt hisszük és a megye közgyűlése, mint a megyei igazi közvélemény egyik legszámottevőbb organuma is kifejezte azt a meggyőződését, hogy kevés csikói ember lesz vak.

A képviselőház ülései. A képviselőház a nyári szünet után folyó hó 8-án ült össze először. A képviselők elég nagy számban vonultak fel s közöttük néhány új honatya is. Az elnöki tiszteet Perzel Dezső teljesítette. Az elnöki jelentések során felemlíti, hogy Ó Felsége a szültes és nevényi fűződésért köszönetét nyilvánította. Bejelenté Umberto király megrövidít halálát, egyben tudatja, hogy a magyar nemzet nevében Széll Kálmán miniszter elnök kondoleált. Bejelenté az elhalt képviselők és bomtatja az új képviselők meghívó leveleit. Az elnöki jelentések után Nyéreg László jegyző bemutatta a szünet alatt beérkezett 250 db. kérvényt, ezek a kérvényi bizottsághoz utatartak. Széll Kálmán átiratban tudatja a hazát, hogy Ó Felsége a kvótát 1901. június 30-ig terjedő határidővel Magyarországra 33⁹/₁₀ Ausztriára 60¹⁰/₁₀ százalékban állapította meg. Annak idején napirendre tűzik. Széll Kálmán benyújtja a konzuli illetekek szabályozásáról szóló törvény javaslatot és a számszék jelentését a folyó év második negyedének tulkiadásáról. Fejérvány miniszter jelentést tesz a honvédség egy hadosztályának a galiczei gyakorlatokon való részvételéről. Ezután Széll Kálmán a napi rendet terjeszti elő. Itt Rakovszki István kérdést intézett a miniszter elnökhöz, hogy az inkompatibilitási törvény javaslat küzelebről tárgyalás alá vételké-e. A miniszter elnök kijelentette, hogy a javaslatot még a jelen ülésszak alatt tárgyalni fogják. Az október 11-iki gyűlésben a miniszter elnök bejelentette a trombókus házasságának bezzikelyezéséről szóló javaslatot. Lukács pénzügyminiszter pedig a jövő évi költségvetést, melyhez magyarsághoz exponát monlott. Végre az ülés végén a gazdasági viszonyáról szóló törvény javaslatot tárgyalták. Október 12-én folytatták az előbb említett törvény javaslat tárgyalását és azt második olvasásban is elfogadták. Azután megkezdtek a megrendelések gyűlése ügyében beterjesztett javaslat tárgyalását. Az október 12-én tartott gyűlésben a miniszter elnök törvény javaslatot terjesztett

be a közigazgatás dologi kiadásainak fedezésére szolgáló 313.000 kor. póthitelről. Ezután a ház megszavazta a gazdasági törvény javaslatot harmadszori olvasásban. Erre a megrendelések gyűléséről szóló törvény javaslatot tárgyalták kisebb-nagyobb hevesseggel. Október 13-án folytatták a megrendelések gyűléséről szóló törvény javaslatot. E gyűlésen György Gyula a szélelyek, különösen a csikmegyeiek érdekében interpellálta meg a földmívelésügyi minisztert, kimutatóván, hogy az erdészeti hatóságok huzavonáj a szélelyeket az erdőtol, a legelőtol, életük feltételeitől fosztja meg. György Gyula szavai, melyekkel a szélely nép pusztulását ismertette igen mély hatást tettek.) Még három interpelláció volt. Pichler Győző és Major Ferenc a honiák vasutak ügyében. Madarász József pedig a szőlő felekezeti népioksnál most is tömegesen alkalmazott nem képesített tanítók ügyében interpellált.

A főrendiház ülése. A főrendiház október hó 12-án rövid ülést tartott, melyen Kiss Aron református püspök korelnöksége mellett a főrendiház elnökségét kinevező királyi leveleket olvasták fel, melyek szerint elnöké gróf Csáky Albin, alelnökké Eruoszt Kelemen és Kemény Kálmán báró nevezettek ki.

900. év.)

Elmult kilencszáz év nagy emlékére tekintett vissza a nemzet, — üjjászületésének nagy korszakára. — midőn szakított a multtal, hogy jobb jövőt biztosítson magának; midőn szívébe markolt, hogy kitépve abból a vad, nomád élet batornáa léveléységét alkotott hit életet, a szertel vallását gyökereztesse meg abban és ezzel beilleszkedjék a kor és a többi nemzetek viszonyába a azok közt a maga létét, fenntállását biztosítsa.

Igy lett a magyar keresztényiség kilencszázados ünnepe nemzeti bűnéppé, melyet magának vehetett a haza minden polgára, a ki csak e nemzet tagjának, a haza fiának vallja magát. Igen; mert a magyar keresztényiség hatalmas megnyilatkozása voltak azok az ünnepek, a melyeket hazánk katolikusai augsztus 15. 20. napjain Budapesten és Esztergomban tartottak.

*) Lásd lapunk más helyén. Szerk.
*) Megnyitó beszéd, tartotta Bakó József csik-szeredgyégyi kántortanító a „Csiki róm. kath. tantóegyesület” alelnöke az 1900. okt. 9-10 jubileári díszgyűlésen, Csik-Szulnyon.

A „CSIKI LAPOK” TÁRCZÁJA.

Az ember.

Feladatuk a **gyönyörű színterület** egyet állít-estélyén Genovay István.

Mélyen t. Hölgyeim és Urain!

A tárgy, melyről értekezve becses figyelmüket és türelmüket igénybe fogom venni, felolvasásomnak tárgya — dicekves nélkül lesz mondva — rendkívül érdekes. Olyanról lesz itt szó, a ki találatos teremben, de egyszerűségi oldt bámeszkodik talán a párisi kiállításán, vagy éppen harczol a khniai háboruban, a ki ott van északon és essi a fókákat s mikor itt nyár van, ó akkor is koresolyának s a ki egyszerűségi mind ott van délen s macskák helyett tigrisek és oroszlánok futároznak körülötte. Olyanról szól fölolvassom, a ki halva fekszik a föld alatt, de egyszerűségi fősztarsadragd a föld fölött; a ki uralkodik ragyogó koronával a fején, de egyszerűségi koldul is fotos és rongyes sárvál a hátán, a ki itt máskál begyeknek tetején, de egyszerűségi feneketlen tengerek fölött vitorláknál át s hogy a találatoknál elejét vegyem, kijelentem, hogy az, a ki találatos fogok s a kirol jelleztem, hogy anyai sok helyen ott van és anyai sok féle lehet, az nem más, mint az ember.

Az ember természetrajzát és származását sokféleképen magyarázzák. Darwin pl. szerint megvan győződés róla, hogy majomból lesz az ember, de elkanekelőleg olyan arszokat látnak némelykor, hogy inkább azt kell állítsunk: emberből lesz a majom! Éa magam arra az

álláspontra helyezkedem, hogy az ember kinyílik és elhervad, mind a virág. Mert az ember a virágok közé is tartozik, hiszen van közöttük sok „gyönyörű mákvirág”. S az állatok közé is méltán sorozzák, mert van az emberek között sok „jó madár” és lány ember reptül ki pl. a kocsmá ajtaján, ha nem akar fizetni. A színlük is milyen különbözö? Ott vannak a szerencsének, kiknél még az uszonyok, vagyis a „sehérmépek” is feketék. Ott van a rézbőrű, sárga és fehér ember s ott van az „Arany ember”, írta Jókai Mór. S pláne még „készinű” emberek is vannak a világon. Tehát az emberből oldva, hogy e sokféleség, e zútszavere között el tudhassak igazodni, kénytelen leszek bizonyos rendszer szerint adni elő, mondani valóimat és pedig elő fogom adni az ember természetrajzát s az emberi élet leforgását.

Minden embernek van feje, sok emberre mondják: olyan zavarban van, hogy elvesztette a fejét, de ez nem elő, mert a kártyán mindent elveszíthet az ember, egész vagyonát, sőt a feleségét is, de a fejét nem, mert sokszor olyan a feje, hogy arra nem ad senki blattot. Miért van a fej az ember nyakán? nagyon érdekesen és talán sokakra nézve találatos is felett meg erre egy iskolás fia azért, hogy a gallér ne csuszék föl. A lényok arczáról azt állítják ugyan, hogy a róza virit azon, de a férféknél inkább viritatna, mert ott van tövis, tüskés szakáll és azt mindnyájan jól tudjuk, hogy nincsen róza tövis nélkül. Kezünk, lábunk és összes testrésznk nem úgy nő ki, mint pl. a fából az ágak, hanem születésünkkor egyszerre kapjuk, ámbár vannak a kik később is kapnak — orrot! Sajátságos, hogy szemünk viselkedése sirást jelent, ha fülünk viszkot, hirt halunk, ha kesztünk viszkot, pénzt kapunk, s

miből kifolyólag szegény Rothschildnak és a többi bankároknak azt hiszem, egy külön szöveget kell tartaniok, hogy tenyerükön vakargasson. Általában az ember alakjáról szólna, el kell ismerünk, hogy a hölgyek csinosabbak, mint a férfiak s emel fogva talán drágább is a férféknél a nő, mint a tőnek a férf s az asszony drágaságát főképpen a női ruhászámlák is nagyban fokozzák.

Anyai a ruhákról bizonyos, hogy azoknak állása és alakja mindig a divattól függ. Némelykor nem divat a szük kabát, máskor a bő nadrág, ámbár a nő erszény mindig divat marad, de azért a pénz mindig szük lesz.

A ruhák elcserezése miatt anyai komédia történt a világon, hogy az embernek már a fej is zug töle. Így a többek között egy szórakozott tudósról beszélük, hogy lezokta vetni kábitját és azt fölakasztva, egyszerűen ingesen ült az asztal mellé. Egy alkalommal anyira el volt zórakozva, hogy kábitját letette és azt ültette az asztalhoz s magát akasztotta föl.

Gyunkoribb azonban a másik csere, hogy kalapunkat fölakasztiuk a kávéház fogására s anyai bizonyos, hogy a melyet helyette ott találunk, az mindenesetre rosszabb.

Ez az ember, a ki annyiféle jeles tulajdossággal van megáldva, a kinek keze van, hogy váltókat írjon alá, file van arra, hogy érdeké papjaink intelmét sohase hallgasson meg, hajszálán vannak azért, hogy égféle meredjenek az általa elkövetett csüggése miatt s a kinek gyönyörű drága ruhái vannak azért, hogy áravál mindig addo maradjon szahójának — ez az ember rendkívül érdekes képet nyújt fejlődésében és elmulásában mindvégig, a hogy a világra jó s a hogy a világról eltűnik.

Magaszon valami a polyás babák világa, ez a család idilli költészete, sőt mi több, zenészet, mert mindig muzsikál az lsten adta csöppjeje. Szép a gyermekkor is, mikor kitör belőle a művészi szenvedély és a legdrágább növényekre is bujdoszokat rajzol czeruzával. Minket azonban leginkább az ifjú, férfi és agg érdekel.

Az ifjú csupa hély, csupa tűz, csupa szemlelem, égő vulkánok fölött tánczol és keblében is vulkánok hordoz: lángoló szívet.

Gyakran vall az ifjú szerelmet, a mi nagyon sokféleképpen történhetik, de legegyszerűbb módja a következő: Leteríti kendőjét, ráterlet és ha a lány ásit és szemelt valahol, más régióban jartatná, egyszerűen fölölölitja, hogy legyen szives odafigyelni, mert ő most szerelmet vall. Igenöl válassz, vagyis odafigyeléseben esetében elszavolja, hogy a virágnak megtiltani nem lehet és néhány csillagnak a virágnak a nevét eszorjón kapcsolatosan szerelmének tárgyával és ezzel, mint a ki jól végezte dolgát, nyugodtan térhet át más dologra.

Küvetkezzen erre az éjeli zenék. Ha berugott fölvet netán eltérteszen a házat és odavinné a zenészeket, a hol valamen mérgeos magános üreg ur bottal a kezében kinyitna, hogy eszoktatlan megzavaratás ügyében fölölölitást követeljen, abban az esetben as ifjúnak — ha lovgatis ember — köteleessége a zenészekkel együtt — megfutamodni.

Az éjeli zenék mindig valami mulatságnak szokták utolsó akordjait képepni. Rendeznek az ifjak nagyon sok mulatságot, melyeknek résztvevői vagy csupa férfiak, vagy nők és férfiak vegyesen. Ha nők is vesznek részt, akkor először táncolnak a férfiak

TANÜ

Tanító gyűlés

A csikmezei általános tanító-egyesület gyűlése...

A csikmezei általános tanító-egyesület csiki köre ősi gyűlést...

SEINEZÉ

Fekete Béla színtársulat itt városunkban...

A t. hálgyközönségnek b. tudomásra utjak...

Emor és vizsgatás. Régi híres magyarszáta a főnyereménynek...

Jubiláló tanító. Csizsér Pető igazgató tanító...

Működésületek a népszavazásnál. Az 1901. január...

A kolosvári egyetem hallgatói. A kolosvári tudományegyetem a folyó tavár...

Vásárrajon osztályorsorjegy. Lukács Vilmos bankésze...

Laptalálkozás. György Jakab örökös.

megalkotván főispán urral együtt a teremből visszavonult...

Sándor Gyula megválasztott alekisi járási szolgabírónak...

Az állami erdészet által további használatra felmondott...

A Mindszenti és szentmártoni választókörletekben...

Az esküdtzékekről szóló törvény értelmében a felezőülök...

Az országos községi törzskönyv bizottság megkeresése...

Mindezek a több községi és magán ügyek letárgyalása...

KÜLÖNFÉLÉK

A gimnázium áthelyezésének kérdése a státus gyűlésen...

Egy egyházi elhalálozása. A szombathelyi egyház...

Jubiláló tanító. Csizsér Pető igazgató tanító...

Működésületek a népszavazásnál. Az 1901. január...

A kolosvári egyetem hallgatói. A kolosvári tudományegyetem...

Vásárrajon osztályorsorjegy. Lukács Vilmos bankésze...

szállani, biztosíthatja a községülést, hogy ha szükségét látja...

A gyűlés elnöpe kijelentette általános helyesléssel...

A gyűlés további folyamáról a következőket jegyezték föl...

Nagy Ferenc kiadó nyugdíjazásáról a nyugdíj választmány...

A tisztviselői nyugdíj intézet igazgató választmányának...

A magán orvosi díjak megállapítása iránt leendő...

A költségmíniszter ideai 7643 számú rendelkezés...

Az alekisi községeknek újabb község-ségi csoportba...

A beosztás ellen Bartalis főszolgabíró szövelt fel...

A vármegyei közigazgatási árva és gyámhatóság...

Az irdesdörbe jött közigazgatási joggyakorlat...

A bizottság a megkeresést tudomásul vette...

Marostorda megye közönségének a székhelyi...

Nemkülönbön felirat küldése mondatott ki a képviselő...

Esék után a II. aljegyző állásnak választási...

Vertical text on the right edge of the page.

